

Raad van de
Europese Unie

Luxemburg, 20 juni 2016
(OR. en)

10393/16

COAFR 187
ACP 94
CFSP/PESC 509
RELEX 540
MIGR 119
POLMIL 64
CIVCOM 119

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	20 juni 2016
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	9807/16
Betreft:	Sahel
	- Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies van de Raad over de Sahel, die de Raad op 20 juni 2016 tijdens zijn 3447e zitting heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over de Sahel

1. De ondertekening, één jaar geleden, van de overeenkomst voor vrede en verzoening in Mali, was een belangrijke mijlpaal op weg naar vrede en stabiliteit in de Sahel. Op dit moment is de situatie in Mali en in de Sahel erop vooruitgegaan. Er blijven evenwel belangrijke nationale, regionale en transnationale uitdagingen bestaan. De EU herhaalt vandaag haar engagement voor steun aan de regio, zoals aangegeven in het op 20 april 2015 aangenomen regionale actieplan voor de Sahel 2015-2020, en voor de uitvoering van de overeenkomst voor vrede en verzoening in Mali, samen met de andere leden van het bemiddelingsteam en de internationale gemeenschap.

2. De EU prijst het politieke leiderschap van de G5-Sahellanden – Mauritanië, Mali, Burkina Faso, Niger en Tsjaad – alsmede de Afrikaanse Unie, Ecowas en de VN, bij het aanpakken van de enorme uitdagingen van de regio inzake veiligheid, migratie, bestuur en ontwikkeling, en verklaart opnieuw initiatieven op nationaal en regionaal niveau, zoals de G5-Sahel, te zullen steunen. In dit verband is de Raad ingenomen met de door de hoge vertegenwoordiger (HV) van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid bijeengeroepen tweede ministeriële bijeenkomst, die op 17 juni in Brussel plaatsvond, met de ministers van Buitenlandse Zaken en de voorzitter en secretaris-generaal van de G5-Sahel. De Raad verzoekt de HV, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de Sahel, de Europese Commissie en de lidstaten zich te beijveren om het partnerschap tussen de G5-Sahel en de EU verder te versterken. De Raad is ook ingenomen met de trilaterale bijeenkomst met de ministers van Buitenlandse Zaken van Libië, Niger en Tsjaad inzake grensbeheer, die plaatsvond in de marge van de G5-bijeenkomst, waar de HV benadrukte dat er concrete samenwerking nodig is.

3. De EU beklemtoont het belang van een blijvende actieve betrokkenheid in de Sahelregio, ook wat betreft de buurlanden van de Maghreb en Libië. De EU speelt een belangrijke rol in de regio, waar zij haar volledig instrumentarium inzet op het gebied van diplomatie, ontwikkelingssamenwerking op de lange termijn, steun aan de mensenrechten, stabilisatie-inspanningen, het opbouwen van weerbaarheid, humanitaire bijstand en veiligheid, onder meer via GVDB-missies. De Raad prijst de vooruitgang die is geboekt bij de uitvoering van een alomvattende aanpak voor de Sahel. Hij benadrukt dat er moet voor worden gezorgd dat de beschikbare instrumenten op een strategische en gecoördineerde manier worden gebruikt in een streven naar efficiëntie en synergie, en om de achterliggende oorzaken van instabiliteit en irreguliere migratie aan te pakken.
4. De EU is ingenomen met het herstel van de grondwettelijke orde in Burkina Faso, een land waarvan de EU een toegewijde partner is, en het houden van verkiezingen in Niger en Tsjaad. Zij herhaalt ook haar toezegging om inclusieve en transparante democratische processen te ondersteunen, met name de politieke dialoog, essentiële democratische instellingen en actoren en duurzame ontwikkeling, die de hele bevolking ten goede komen en die nauw verbonden zijn met de verbetering van de veiligheidssituatie, zoals aangegeven in de strategie van de Europese Unie voor veiligheid en ontwikkeling in de Sahel.
5. De EU veroordeelt met klem alle terroristische aanslagen van AQIM, Da'esh, Ansar Dine en Boko Haram, en de daarmee verwante groepen, tegen burgers en nationale en internationale strijdkrachten in Niger, Mali, Burkina Faso en Ivoorkust, alsmede tegen de Multidimensionale Geïntegreerde Stabilisatiemissie van de VN in Mali (Minusma). Zij brengt hulde aan de burgerslachtoffers van terroristisch geweld en aan de offers die zijn gebracht door de troepen van landen die zich inzetten voor het ondersteunen van de stabilisatie van de Sahel. Zij onderstreept dat het belangrijk is de daders voor de rechter te brengen en is ingenomen met de niet aflatende inzet van Frankrijk via operatie Barkhane, die essentieel blijft voor de bestrijding van terrorisme in de Sahel. In dit verband onderstreept de EU dat alle partijen de bescherming van burgers, waaronder het VN-personeel en de humanitaire hulpverleners, moeten garanderen, alsmede de mensenrechten en het internationaal humanitair recht moeten eerbiedigen.

6. De EU blijft bezorgd over het tempo van de vorderingen en de tot op heden bescheiden graad van uitvoering van de overeenkomst voor vrede en verzoening in Mali. De EU roept alle ondertekenende partijen op alles in het werk te stellen om de overeenkomst spoedig uit te voeren en de beloften in dit verband na te komen, waaronder de processen van decentralisatie en verzoening, de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie voor het noorden van Mali en het versnellen van de hervorming van de veiligheidssector (SSR), en het proces van ontwapening, demobilisatie en reïntegratie (DDR). De EU is ingenomen met de vooruitgang die de ondertekenende partijen tijdens de vergadering van het follow-upcomité op 13 en 14 juni hebben geboekt inzake een overeenkomst over de beginselen en het tijdschema voor een voorlopige regeling voor de verdeling van de bevoegdheden in het noorden. De EU dringt er bij alle partijen in het bijzonder op aan de overeengekomen overgangsbesturen tot stand te brengen, en alomvattende en op voorhand vastgestelde lijsten in te dienen voor het kantonneren van voormalige rebellenstrijders. Wie het vredesproces belemmert, zal verantwoordelijk worden gesteld voor de gevolgen van zijn daden. Duurzame en inclusieve vredesopbouw, in het bijzonder met actieve betrokkenheid van vrouwen en kwetsbare groepen, blijft van het grootste belang. De EU prijst de centrale rol van Algerije in het Malinese vredesproces. De EU geeft krachtige steun aan het werk van Minusma, en aan haar nauwe samenwerkingsverbanden, onder meer met de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN. De EU zal de SSR en het DDR-proces blijven steunen, in hechte coördinatie met Minusma en GVDB-missies. De Raad is tevens ingenomen met de deelname van de lidstaten van de EU aan Minusma, EUTM Mali en EUCAP Sahel Mali en Niger.
7. De EU is verontrust door de toename van migrantensmokkel en mensen-, drugs- en wapenhandel in de Sahelregio. Dergelijke illegale activiteiten hebben een negatief effect op de stabiliteit en de veiligheid van de regio. Zij vormen ook een bron van inkomsten voor terroristische groeperingen en een kiem van andere bedreigingen voor de stabiliteit in de Sahel. De EU is ook bezorgd over het risico op de ondermijning, door criminele netwerken, van de rechtsstaat, het gezag van de overheid en het naar behoren functioneren van het veiligheids- en rechtssysteem van de landen in de regio. De EU is bereid samen te werken met de landen in de regio om doeltreffende maatregelen te treffen ter verstoring van de operaties van criminele netwerken en daarmee verband houdende illegale bedrijfsmodellen. De steun voor capaciteitsopbouw op veiligheidsgebied voor de Sahellanden is een belangrijke prioriteit

en de EU en haar lidstaten zijn bereid alle passende instrumenten te gebruiken om deze doelstelling te bereiken.

8. De EU acht het zowel dringend als essentieel om de stijging van het aantal irreguliere migranten dat West-Afrika via de Sahel verlaat met de bedoeling Europa te bereiken, terug te dringen, in het bijzonder wat betreft de doorgang via Niger naar Libië, waarbij de betrokkenen vaak hun leven op het spel zetten. Voortbouwend op het actieplan van Valletta en verwijzend naar de conclusies van de Raad van 23 mei 2016 over externe aspecten van migratie, herinnert de EU eraan dat de huidige migratiecrisis zowel onmiddellijke als langetermijnmaatregelen vereist aan de hand van een bredere, evenwichtige aanpak op basis van het beginsel van wederzijdse verantwoordelijkheid en dialoog en een doeltreffende aanpak van de achterliggende oorzaken. Samenwerking betreffende alle kwesties in verband met migratie, waaronder terugkeer en overname door de landen van herkomst, blijft essentieel. Het is belangrijk de achterliggende oorzaken van irreguliere migratie in de Sahelregio aan te pakken, onder meer via inspanningen om de menselijke ontwikkeling en de veiligheid te verhogen. Het versterken van het geïntegreerd beheer van grensoverschrijdende kwesties is een cruciaal aspect voor de stabiliteit en veiligheid van de Sahelregio en de aangrenzende landen. De EU herhaalt haar belofte van steun voor migratiebeheer en geïntegreerd grensbeheer in de Sahelregio en rond het Tsjaadmeer via acties op het gebied van de opbouw van weerbaarheid, bestuur, ontwikkeling en veiligheid, als onderdeel van een alomvattende aanpak.
9. De Raad neemt in dit verband nota van het voorstel van de Europese Commissie inzake het instellen van nieuwe partnerschapskaders voor een beter migratiebeheer, te beginnen bij prioritaire derde landen van herkomst en doorreis.

10. De EU is ingenomen met de bijdrage van het EU-trustfonds voor Afrika als een belangrijk aanvullend instrument dat op strategische wijze moet worden ingezet ter versterking van de alomvattende aanpak voor stabiliteit, veiligheid en weerbaarheid in de Sahel. De EU zal haar betrokkenheid bij de Sahellanden blijven opvoeren, op basis van het beginsel wederzijdse verantwoordelijkheid. In dit verband zullen projecten in het kader van het EU-trustfonds, die erop gericht zijn tegemoet te komen aan ingeschatte behoeften en op korte en lange termijn en op duurzame wijze meetbare effecten te bereiken, een essentieel onderdeel blijven van de reeds lang lopende samenwerkingsinspanningen van de EU in de regio. De EU is ingenomen met de op verzoek van haar G5-Sahelpartners aangenomen projecten, waaronder veiligheids- en grensbeheerprojecten om te zorgen voor doeltreffender territoriale controle en om op doeltreffender wijze illegale stromen en handel aan te pakken. De EU benadrukt de noodzaak van nauwe coördinatie tussen de diverse initiatieven, en van een SSR-agenda op langere termijn.
11. De EU beklemtoont het belang van een alomvattende benadering om de veelvoudige, door de demografische groei gestelde uitdagingen aan te pakken, en herhaalt dat jongeren in de Sahel een belangrijke prioriteit vormen. Inclusief basisonderwijs, beroepsopleiding, alsmede betere werkgelegenheid, banencreatie en economische vooruitzichten voor jonge mensen zijn van essentieel belang om de ontwikkelingsvooruitgang te consolideren, gewelddadig extremisme en radicalisering te bestrijden, en de toegenomen migratiedruk te beperken. De EU roept op tot inclusieve en gendergebaseerde initiatieven ter versterking van de essentiële rol van vrouwen in de samenlevingen van de Sahel. Voor het aanpakken van demografische groei zal ook meer vooruitgang nodig zijn wat betreft de versterking van de positie van vrouwen en gelijke onderwijskansen voor meisjes, met het oog op duurzame ontwikkeling, groei en welvaart in de regio.

12. De EU vestigt de aandacht op haar blijvende en zich ontwikkelende bijdrage aan stabiliteit in de Sahelregio, via haar GVDB-missies in Mali en Niger, namelijk EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali en EUCAP Sahel Niger, in nauwe samenwerking met de regeringen van de betrokken gastlanden. De EU onderstreept het belang van meer betrokkenheid bij de regio, onder meer door voort te bouwen op GVDB-inspanningen zoals het verstrekken van opleiding en capaciteitsopbouw en steun aan de regionale samenwerking van de G5-Sahel. Deze verhoogde betrokkenheid moet hand in hand gaan met een sterkere coördinatie tussen de GVDB-missies in de Sahel en andere instrumenten en programma's van de EU en de lidstaten in de regio, waaronder het EU-noodtrustfonds voor Afrika, alsmede binnen het kader van het initiatief "Capaciteitsopbouw ter ondersteuning van veiligheid en ontwikkeling". De Raad verzoekt de EDEO om, zonder afbreuk te doen aan de focus op haar kerntaken, in nauw overleg met de lidstaten en in samenwerking met de diensten van de Commissie, verder de mogelijkheden te onderzoeken voor een zo vroeg mogelijke regionalisering van de GVDB-missies.
-